

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		Viss. 2007/4578	5 oktober 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Binnenvisserij en schelpdiervisserij			

_____ Geachte Voorzitter,

In de beleidsbrief over met name de Noordzeevervisserij (ons kenmerk Viss. 2007/4239) die ik u onlangs heb toegestuurd, kondigde ik een tweede brief aan die in meer detail ingaat op de visserij op de binnenwateren en de schelpdiervisserij.

Visserij op de binnenwateren

De sport- en beroepsvisserij op de binnenwateren worden geconfronteerd met tal van ontwikkelingen, die hun toekomstige speelruimte zal bepalen. De meest urgente is de achteruitgang van het palingbestand. Daarnaast speelt de implementatie van Europese wetgeving (Aalverordening, Kaderrichtlijn Water (KRW), Natura2000) en de toegenomen maatschappelijke aandacht voor dierenwelzijn. Wat ook speelt is de inzet vanuit de rijksoverheid om bij het visstandbeheer verantwoordelijkheden meer bij de direct belanghebbenden te leggen. Tot slot wijs ik op het probleem van vervuilde bodems in een aantal visgebieden.

Europese aalverordening

Na het Europese Raadsbesluit over de aalverordening zullen alle Lidstaten uiterlijk 31 december 2008 een nationaal aalbeheerplan moeten indienen bij de Europese Commissie. Op grond van dit plan moet op termijn 40% van de geslachtsrijpe paling weer kunnen terugkeren naar zee. Ik werk hieraan langs twee sporen.

Het eerste spoor is onderzoek, dat in 2008 voldoende bouwstenen moet opleveren om een eerste versie van een nationaal beheerplan te kunnen opstellen. Hierbij laat ik mij adviseren door een adviesgroep, waarin de belangrijkste betrokken maatschappelijke groeperingen zijn vertegenwoordigd

Het tweede spoor is: praktijkervaring opdoen. Daarom ondersteun ik twee proefprojecten waarin wordt nagegaan hoe beroeps- en sportvisserij plaatselijk kunnen bijdragen aan het palingbeheer. In deze projecten wordt informatie verzameld over de hoeveelheid paling in de proefgebieden, de visserij op paling en de hoeveelheid geslachtsrijpe paling die de proefgebieden uittrekt om zich voort te planten. Ook het effect van gemalen op de uittrekbaarheid van geslachtsrijpe paling wordt in het onderzoek meegenomen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
5 oktober 2007	Viss. 2007/4578	2

Met betrekking tot te nemen maatregelen denk ik aan een combinatie van:

- beperking van de visserij, mogelijk gericht op geslachtsrijpe paling,
- verbetering van migratiemogelijkheden bij kunstwerken en waterkrachtcentrales en
- het uitzetten van glasaal.

Ook op dit punt zal de inbreng van de genoemde adviesgroep mede bepalend zijn. Daarnaast zal ik de benodigde maatregelen afstemmen met het maatregelenprogramma voor de Kaderrichtlijn Water.

KRW, Natura2000, welzijn

De visserij op de binnenwateren heeft naast de Aalverordening te maken met natuurwetgeving in het kader van Natura 2000, de Kader Richtlijn Water en de maatschappelijke aandacht voor het welzijn van dieren. Voor met name de beroepsvisserij kunnen hierdoor in de nabije toekomst beperkingen ontstaan. Toch zijn er ook kansen te benoemen.

De Kaderrichtlijn Water bijvoorbeeld zal naar verwachting leiden tot een betere waterkwaliteit en meer diversiteit in het visbestand. Dat kan aantrekkelijk zijn. Niet alleen voor de sportvisserij, maar ook voor de beroepsvisserij. Die is immers gebaat bij een duurzame visstand. Ook de verstedelijking en de daarmee samenhangende behoefte aan rust en recreatie in de (natte) natuur bieden kansen voor de sportvisserij en “ondernemers op het water”. In de nota dierenwelzijn, die naar verwachting medio oktober naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd, zal specifiek worden ingegaan op de welzijnsaspecten van visserij, waaronder ook de visserij op binnenwateren.

Meer verantwoordelijkheid bij belanghebbenden

Een ander punt is de rol van de rijksoverheid, bijvoorbeeld als verhuurder van 80.000 hectare staatswater. Er zijn nieuwe verhoudingen nodig met minder overheidsbemoedening en meer mogelijkheden voor belanghebbenden om zelf tot maatwerkafspraken te komen over het beheer van de visserij. Dat past in het kabinetsbeleid van een overheid die faciliteert en randvoorwaarden schept, zodat de samenleving ruimte krijgt om maatschappelijke problemen zelf op te lossen.

Eén van de elementen is dat ik op dit moment onderzoek hoe visstandbeheercommissies beter kunnen functioneren. Beroeps- en sportvissers moeten in visstandbeheercommissies onderling afspraken maken over duurzaam visstandbeheer en een hierbij passende duurzame visserij. Op dit moment is, op grond van de visverhuurovereenkomsten voor de staatswateren, slechts *deelname* aan een VBC verplicht. Partijen zijn echter niet verplicht afspraken over het visstandbeheer te maken en die vervolgens na te leven. Daarom wil ik de huidige VBC-voorwaarden in de voornoemde huurovereenkomsten aanscherpen. Ik zal de Kamer daarover binnenkort afzonderlijk informeren.

Dioxines in wilde paling

Ik heb u in maart van dit jaar geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek naar de omvang van de besmetting van wilde paling met dioxines en de gezondheidsrisico's van het eten van die paling. De Voedsel en Waren Autoriteit heeft naar aanleiding daarvan monsters genomen om te zien of vissers en andere ketenpartijen erin slagen paling met teveel dioxine uit de voedselketen te weren. Uit de eerste resultaten van dit onderzoek blijkt dat de toegestane norm in een aantal gevallen wordt overschreden.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
5 oktober 2007	Viss. 2007/4578	3

Ik heb de sector hierover geïnformeerd en daarbij nogmaals gewezen op de verplichting deze paling niet op de markt te brengen. Als de sector komt met een concreet plan ter voorkoming van deze hoge dioxinegehalten in paling, bijvoorbeeld door toepassing van een duurzame combinatie van vangst- en kweektechnieken, zal ik bezien of en hoe ik de daarmee samenhangende onderzoekskosten kan ondersteunen.

Als de VWA opnieuw te hoge dioxinegehalten aantreft, zullen passende handhavingmaatregelen volgen. Handhaving geschiedt via het handhavinginstrumentarium van de Warenwet. De bestaande regelgeving leent zich niet voor een vangstverbod.

Lange termijnvisie

Om alle betrokkenen goed te kunnen laten inspelen op al deze ontwikkelingen ben ik bezig met het opstellen van een lange termijn strategie voor de visserij op de binnenwateren.

Hoofdingrediënten daarvan moeten zijn:

- een zoveel mogelijk samen met de betrokken partijen geformuleerde ambitie voor de toekomst;
- advies over wat hiervoor nodig is en wie hiervoor aan zet is.

Ik verwacht uw Kamer hierover rond april 2008 nader te kunnen informeren.

Schelpdiervisserij

De schelpdiersector heeft op grond van het beleidsbesluit 'ruimte voor een zilte oogst' tot 2020 de tijd zich om te vormen tot een economisch gezonde bedrijfstak, die ecologisch verantwoord werkt en brede maatschappelijke acceptatie heeft.

Zoals bekend bestaat er al geruime tijd spanning tussen met name de mosselsector en de natuur- en milieuorganisaties. Dit leidt tot veel rechterlijke procedures. Daarbij is ook de rol van mijn ministerie als vergunningverlener aan de orde. Immers, de rechterlijke procedures gaan meestal over een besluit van de overheid.

Om uit deze impasse te geraken heb ik de heer Heldoorn, burgemeester van Assen, gevraagd tussen de betrokken partijen (bedrijfsleven, natuur- en milieuorganisaties en LNV) het maken van afspraken te bevorderen over duurzame mosselvisserij. De heer Heldoorn zal betrokkenen naar verwachting medio november informeren over zijn voorlopige bevindingen en mij vervolgens over zijn definitieve bevindingen rapporteren. Ik zal de Kamer uiteraard informeren zodra ik over de eindrapportage beschik.

Verder wil ik u in deze brief kort informeren over het voorgenomen beleidsbesluit voor mosselzaadinvanginstallaties (MZI's) en mijn toezeggingen met betrekking tot de handkokkelvergunningen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
5 oktober 2007	Viss. 2007/4578	4

Beleidsbesluit MZI's

In het beleidsbesluit 'Ruimte voor zilte oogst' is vastgelegd dat het Kabinet in 2007 een besluit neemt over de eventuele commerciële opschaling van mosselzaadinvanginstallaties (MZI's). Als deze alternatieve vorm van mosselzaadwinning succesvol is, kunnen MZI's op termijn een gedeeltelijk alternatief vormen voor de huidige mosselzaadvisserij. Deze moeten dan verder doorontwikkeld worden om dat alternatief ook echt te kunnen zijn. Bovendien moeten deze installaties ruimtelijk en ecologisch wel ingepast kunnen worden. Op dit moment wordt met deze installaties geëxperimenteerd, zowel in de Waddenzee als in de Zeeuwse Delta.

Naar verwachting is eind november de evaluatie gereed van de experimentele fase, waarop het besluit voor een belangrijk deel zal worden gebaseerd. Dit betekent dat op zijn vroegst in december een besluit genomen kan worden. Is dat positief, dan dient de voor opschaling beschikbare fysieke ruimte te worden verdeeld, waarna rechten kunnen worden uitgegeven. Daarbij dienen alle benodigde vergunningprocedures te worden doorlopen. Het gaat hierbij onder meer om vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet en de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken. Het is niet realistisch te veronderstellen dat deze procedures vóór april 2008 (mosselzaadseizoen) kunnen worden afgerond.

Om het innovatieklimaat in de schelpdiersector niet te schaden, wil ik voor 2008 een interim beleid instellen. Dit houdt in dat de bestaande experimenten in 2008 worden verlengd. Daarnaast overweeg ik om beperkte ruimte te bieden aan kleinschalige nieuwe experimenten (maximaal vijf initiatieven), waarin nieuwe technieken in de praktijk getoetst kunnen worden. Ik neem hierover een definitief besluit als uit de evaluatie blijkt dat hier in de kustwateren voldoende ruimte (ecologisch en fysiek) voor is.

Op deze wijze verwacht ik dat de ontwikkeling van MZI's verder kan doorgaan en dat de verdeling van rechten zorgvuldig kan plaatsvinden. Ik streef er dus naar om het nieuwe beleid vanaf 2009 van kracht te laten zijn.

Handkokkelvergunningen

Tijdens het Algemeen Overleg met uw Kamer op 6 juni jl. heb ik toegezegd het Productschap Vis advies te vragen over criteria bij de verdeling van vrijgekomen handkokkelvergunningen. Het verzoek ligt inmiddels bij het Productschap. Tijdens dit overleg bestond overigens de indruk, dat enkele handkokkelvergunningen wellicht ten onrechte zouden zijn verleend. Uit AID-onderzoek zijn geen onregelmatigheden gebleken.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg